

นิทานที่ข้าพเจ้าชอบ

(ภาพย่อโคลง)

ท่านไทยหรือไม่ข้า	ขอถาม
ฝรั่ง, แยก, ข้า, จีน, จาม	จุงแจ้ง
อย่างใดอย่างหนึ่งตาม	แต่โปรด
ขออย่าครึ่งกลางแก้ง	กล่าวกล้าอำพราง
รำปางติรัจฉาน	เกิดล้างผลาญกันและกัน
สงครามใหญ่ครามครัน	ระหว่างพวกสัตว์ทั้งสอง
จตุบาทวิบาท	ต่างฝ่ายขาดความปรองดอง
ยกพวกยอพลผยอง	กลาดเกลื่อนกลุ่มตะลุมบอน
ทั่วโลกทุกแหล่งหล้า	ทั่วท้องฟ้าทั่วสาคร
ภายในใต้ดินดอน	บมิเว้นเช่นฆ่ากัน
ศึกคนฤจักสู้	ศึกนกหนูใหญ่มหันต์
ฝ่ายข้างค้ำคาวนั้น	บมิขันสู้กับใคร
ประสพสัตว์สี่เท้า	ก็พลอยเข้าเป็นพวกไป
โดยอ้างว่าตัวไสร้	มีสี่เท้าค้ำหน้าเหมือน
พบนกเข้าข้างนก	พูดโกหกทำแซเซือน
ไม่ใช่สี่เท้าเถื่อน	เพราะบินได้ในเวหา
แรก ๆ เขาหลงเชื่อ	ก็เอื้อเพื่อบปีทา
ครั้นเขารู้มายา	เขาต่างตัดไม้ตรีสลาย
ค้ำคาวหมดปัญญา	ต้องหลบหน้าอยู่เดียวดาย
รุ่งเช้าพอเพราราย	มุดหัวซ่อนนอนเป็นผี
มีดคำจิ้งกล้าออก	เที่ยวปลิ้นปลอกไปตามที

สัตว์อื่นเขาคืนดี

แต่ค้ำคาวเขาหน่ายแหยง

อันว่า "หมาหัวเน่า"

ไม่ร้ายเท่าที่สำแดง

ลวงโลก ๆ ระแวง

แหยงหน่ายเห็นเช่นค้ำคาว

๒๐ มิถุน. ๖๐

โคลงกลอนของครูเทพ

ลาแล้วพันธุ์เจริญ

(กลอนดอกสร้อย)

เพื่อนเอ๋ยเพื่อนเก่า	เสียแรงเราร่วมรักสมัครสมาน
เจ้าเป็นเขยคู่คิดช่วยกิจการ	เกิดลูกหลานน่ารักนักพันธุ์เจริญ
ได้เขยดีพันธุ์ดีเป็นศรีเมือง	จนรุ่งเรื่องเปลื้องร้ายวายฉุกฉิน ^[๑]
ถึงคราวสุข ^[๒] สิมาพราภากหากผอญ ^[๓]	ต้องขอเงินเป็นแขกแปลกไปเอ๋ย
เขยเอ๋ยเขยเก่า	เขากับเราเป็นแขกแปลกพิเศษขอ
ยามเป็นเขยเคยคำนึงถึงเหล่ากอ	ยามเป็นแขกแขกก็เป็นแขกกัน
นำชายหน้าหย่าแล้วยังร่วมเรือน	ทำตัวเหมือนคู่แข่งแย่งงานลั่น
ซ้ำพาลูกเมียมามากหน้าครั้น	เขยสำคัญคนนี้ยอดดีเอ๋ย
เจ้าเอ๋ยเจ้าสาว	อกผ่าวศุนย์พันธุ์อันปรารถนา ^[๔]
หย่าร้างหย่าร้างยังมีครา	แสวงหาคู่ใหม่ได้สมนึก
นี้ร้างหย่าแต่ว่ายังอยู่หย่า	เขากับเรากลายมาเป็นข้าศึก
ในทางเศรษฐสงครามงามพิลึก	หล่อนรู้สึกสู้ได้หรือไรเอ๋ย ^[๕]
นำเอ๋ยนำสงสาร	มันเป็นบ้านของเราเจ้าแม่เอ๋ย
จะรับแขกหรือจะทำสงครามเลย	มาเฉยเมยเหมือนไม่มีใจคิด
จะอย่างหนึ่งก็อย่างใดให้เข้าเรื่อง	รับแขกเมืองต้องเลือกตามชอบจิตต์
การรับแขกทำกันเป็นฉันทมิตร	ไม่ใช่กิจขันแข่งแย่งชิงเอ๋ย
ชิงเอ๋ยชิงชัย	สมัยนี้พูดกันแต่สันติ ^[๖]
การสงครามซึ่งสยามไม่พักริ	ต้องดำริแต่ทางข้างแขกเชิญ
เมื่อเลือกได้ทำไม่ไม่เลือกบ้าง	ให้เหมือนอย่างอเมริกาไม่น่าเงิน
จำกัดส่วนจำนวนคนไม่กล่นเกิน ^[๗]	แม่มหาจำเริญเชิญรอเอ๋ย
ต่างเอ๋ยต่างด้าว	จะยืนยาวอยู่กับใครไม่เตียดฉันท

ต้องเคล้าคละปะปนระคนกัน ^[๘]	กับชาวเมืองเป็นอันหนึ่งอันเดียว
อันจะหัวเห็ดย้าทำอย่างแขก	ไม่เขาแตกก็เราต้องเปล่าเปลี่ยว
เขาอาจหับทวารไม่ให้เข้าเขี้ยว	เว้นแต่เที่ยวไปมาคราครั้งเอ๋ย
เจ้าเอ๋ยเจ้าบ้าน	ยังต้องการคนมากไม่สงสัย ^[๙]
แต่ต้องการตามประสงค์จำนงใคร	ถ้าตามเราต้องให้เข้าเคล้าคละ
แม้ไม่ได้จำใจหับทวาร	ทิ้งไว้นานนับวันจะเกะกะ
มันเข่ารอรุกเงียบเพียบนักกละ	เจ้าบ้านจะแมนมันศูนย์พันธุเอ๋ย
คนเอ๋ยคนกลาง	เขานึกอย่างไรดีชนะได้ ^[๑๐]
จะเป็นเขาหรือเราไม่เข้าใจ	ช่างเป็นไรได้เลิศยิ่งเลิศดี
สยามไหนจักไม่คงสยาม	ดำรงความอิสสระประเสริฐศรี
แต่คนไทยใครให้ไทยได้มี	อิสสระคงที่ทุกกาลเอ๋ย

๗ มิถุน. ๓๑

[๑]ฉุกฉิน หมายถึงสมัยที่ประเทศทางตะวันตกออกนอกตาไม่หลับ เพราะอารยธรรมใหม่กำลังแผ่มาจากตะวันตก พายุแห่งการชิงเอาดินแดนไปเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกกำลังพัดถล่ม เรียกกันว่าสมัย **Colonisation** สยามก็ได้ประสบเหตุการณ์ทั้งฝ่ายแม่น้ำโขงและฝ่ายแหลมมะลายู ได้เสียดินแดนไปมาก และถ้าไม่ได้อาศัยพระราชกุศโลบายอันสุขุม สยามก็อาจไม่รอดปากเหยี่ยวปากกาไปได้ เมื่อ ร.ศ. ๑๑๒ ตรงกับ พ.ศ. ๒๔๓๖

[๒] คราวสุข คือ พันสมัย และหมดเขตต์พายุเช่นนั้นมาแล้ว

[๓] เผอิญ มีธรรมเนียมโบราณที่ถือกันทั้งในอินเดียและจีน ที่ห้ามมิให้สตรีข้ามทะเล ถือกันว่าเป็นกาลกิณี แท้จริงก็เป็นความหวงแหนของบุรุษอย่างหนึ่ง ต่อมาธรรมเนียมนั้นค่อยคลายเข้า หลึงจีนและแขกก็ข้ามสมุทรมาสู่สยามมากเข้า ความเปลี่ยนแปลงนี้ไม่มีใครแก้งับันดาลให้เป็น จึงเรียกว่าเผอิญ

[๔] ปรารถนา คือพันธฺ์เจริญที่จำต้องสูญไป เพราะความเปลี่ยนแปลงเข้ามาบังคับให้มีต่อไปไม่ได้
อีกแล้ว เว้นแต่จะได้จัดการแก้ไข

[๕]เอย เจ้าหล่อนเป็นกสิกรแท้ๆ ถนัดแต่ทำนา ทำสวน ไหนเลยจะสู้เขาผู้ชำนาญการค้า มี
เล็ดพานิชมานานแล้ว ในทางเศรษฐกิจอย่างสมัยใหม่ได้

[๖]สันติ ตั้งแต่เข็ดเขี้ยวเรื่องสงครามโลกคราวนี้แล้ว ก็มีสัญญาแวร์ไซส์ สัญญาโลคาโน สัญญา
กลุ่มเค็ลลอก สัญญาปลดอาวุธ ฯลฯ ล้วนแต่เพื่อสันติภาพทั้งนั้น ใครได้ชื่อว่าเป็น **Peace maker**
ผู้นั้นย่อมเป็นที่ชื่นชมของโลก เช่นเดียวกับ **Mischief maker** เป็นที่จงเกลียดจงชังของโลก

[๗]เกิน ส.ป.ร. อเมริกา มีกำหนดเป็นปีๆ ไปว่า จะรับชาวยุโรปชาติไหนเข้าเมืองเท่าไร มาก
น้อยตามความต้องการและความพอใจทั้งสิ้น

[๘]กัน **Assimilation**

[๙]สงสัย สยามมีดินแดนใหญ่กว่าญี่ปุ่นหรือเกาะอังกฤษ แต่มีสำมะโนครัวเพียง ๑ ใน ๖ ของ
เขา แผ่นดินเจริญมากเพราะได้คนเป็นแรงงานมาก

[๑๐]ได้ **Survival of the fittest**

พันธุ์เจริญ

(โคลงสุภาพ)

เมืองใครใครรอดแมน	เมืองสวรรค์
สวรรค์จึงแปลกแปลกกัน	อยู่บ้าง
สวรรค์จีน ^[๑] จ่ายเงินผัน	เพียบสู่อีสยามแล
สยามก็สวรรค์ปล้นอ้าง	อวดได้ตั้งเขา ^[๒]
ชะรอยเราชาวปากฟ้า	มานาน
กินเก็บกัลปพฤกษ์งาน	เข้มซ้ำ
พื่อนขับจับระบำขาน	คู่เกี่ยว เกี่ยวพัน ^[๓]
ถนัดมากยากแต่ค้า	เทพไท ^[๔] ไม่เคย
ไหนเลยจักแข่งเจ้า-	กูจาก อื่นเล่า
แรงมากอดทนมาก	อยากได้
บ่มแรงลูกเล็กบาก-	บั้นหนัก ^[๕]
เศรษฐกิจวิชาใช้	เทพไทไปถือ ขึ้นเขี้ยว
ปรนปรือไว้ช่วงใช้	เป็นแรง งานภ
แรกแรกพอแซกแซง	สนิทเนื้อ
หนักเข้าเศรษฐกิจแปลง	เปลี่ยนเล่น- งานเรา
ข้ามเขตต์การเอื้อเฟื้อ	ลวงเข้าเขตต์ขัน- แข่งแล ^[๖]
กำปั่นขนร้ายกว่า	สำเภา
นอกจากกรรมกรเรา	บัดนี้
ยังได้พ่อค้าเขาวน	เขี้ยวศึก- ซาแล ^[๗]
แรงบวบทุนเขาวัวชี้	ช่องให้ชัยเขา
เดิมเราพร้อมสมัครได้	เป็นทอง แผ่นเดียว

ไทยกับจีนปรองดอง	สะดวงไสร้
จนเลือดไทยแท้ของ	หายาก แล้วยนอ
สยามเลือดจีนประจักษ์ให้	ชาติได้ไทยดี
บัดสตรีจีนท่วมเข้า	เมืองไทย
ไทยกับจีนจักไกล	จากแล้ว
เป็นเขากับเราไป	เสียฉิบ
สยามขาดเลือดผสมแล้ว	นิราศแล้ว 'พันธุ์เจริญ' ^[๔]
ความดำเนิรนำชาติให้	คงสยาม อยู่แน่
แต่จะจีนไทยตาม	เถิดเจ้า
ใครชนะจะพยายาม	สู้บอิส- สระนอ
คงชื่อ 'ชาวสยาม' เข้า	แข่งหน้าโลกซุนนุ ^[๕]
ประชุมสามเลือด ^[๑๑] นี้	โดยนิยม
โลหิตพันธุ์เจริญสม	วิเศษแท้
คือเลือดไทยจีนอุดม	โดยระเบียบ บรรพแล
สยามชาติภายหน้าแม่	ตั้งนั้นเป็นดี
ทางมีเล็กแข่งเข้า	เป็นคน เดียวกัน
ต้องตัด 'เขาเรา' จน	หมดได้
หญิงจีนอย่าต้องชน	เข้าอีก
นอกจากผ่านประเทศให้	ยกเว้นชั่วคราว
ช่วยชาวสยามอีกทั้ง	จีนสยาม ^[๑๑]
ให้ที่ทำกินตาม	สะดวงเจ้า
แนวพนัสปัจจันตคาม	สยามเขตต์ อุดม

เสมอภาคไทยจีนเข้า
สำคัญบุตรเกิดได้
สิทธิแห่งชาวเมืองคราว
มาเราช่วยกันสาว
โลหิตพันธุ้เจริญไว้
ในทางจัดอีกทั้ง
ย่อมจะต้องการทุน
ชายโสดเก็บภาษี^[๑๔]จุน
ขาดตกบกพร่องไว้
ดูวานจีนอย่าน้อย
จีนก็ใจนักเลงพอ
เรื่องสยามซึ่งสยามขอ
เขยกับแขกศักดิ์สู้
ตุนองทางให้ร่วม
เล็กแข่ง 'เราเขา' ที่
ตามพระราชนิยมศรี
ตัดแข่งต้องรื้อค่าย
นานวันทิ้งไว้ยาก
ค่ายยิ่งใหญ่ไพศาล
ยากในยากนอก^[๑๗]พาล
สยามเพื่อนรักสยามเจ้า

แทรกเคล้าระคนกัน^[๑๒]
เป็นชาว สยามเทอญ
ครอบให้^[๑๓]
สืบต่อ
อย่าให้จิตจาง
อุดหนุน เครื่องมือ^[๑๔]
ทรัพย์ใช้
เจือจัก เกือบพอ
ส่วนให้รัฐบาล ช่วยแล
ใจหนอ
เฟ่งรู้
รับคู่ รักแล
สนิทข้างเกี่ยวดอง
สามัคคี
เถิดร้าย
สยามรัฐ ประศาสน์แล^[๑๖]
เข้าร่วมกองกัน
แก่การ ทำนอ
หนักเข้า
จักเพียบ นึกนา
จูงเข้าช่วยเหลือ

[๑] สวรรค์จีน จีนเชื่อว่าตนเป็นชาติที่สืบมาจากสวรรค์ (ญี่ปุ่นก็เชื่ออย่างนั้น) เป็นความคิดแบบเดียวกับอวตารของฮินดู คือ พระเจ้าแบ่งภาคลงมาเป็นมนุษย์สี่วงศ์เป็นกษัตริย์ต่อๆ มาจนถึงปัจจุบัน ชาวยุโรปเลยตั้งฉายาจีนว่า 'ชาวสวรรค์' The Celestials

[๒]เขา โดยที่ชาวสวรรค์ห่มเทกันมาอยู่เมืองไทย สยามจึงรอดได้อย่างเดียวกันบ้างว่าสยามก็เมืองสวรรค์

[๓]พัน ในเชิงยั่วชวนต่างๆ เราชื่นใจมาก อย่าว่าแต่พอนรำซักร้องจับคู่เกี่ยวเกี่ยวพันเลย แม้ศิลปะชั้นสูง เช่น เซิงกี เราก็แผลงเล่น เช่น อัจฉริยะ เพลงยาว และนิราศ

[๔]เทพให้ เรื่องของเทวดาและสวรรค์ก็ไม่ปรากฏว่ามีการค้าขายจริงๆ ด้วยเพราะอะไรๆ ก็เป็นทิพย์ไปหมด

[๕]หนัก ด้วยความจำเป็นที่ต้องช่วยกันหากินตัวเป็นเกลียวนั่นเอง จีนหัดเด็กให้เคยงานมาแต่เล็กๆ เด็กไทยที่ไม่ได้เรียนหนังสือ เทียววิ่งเล่น แต่เด็กจีนหาบขนมขายหรือทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้นแรงงานของคนไทยจึงแพ้จีนหลุดลุ่ย

[๖]แล ธรรมดาของความสมบูรณ์ เช่น สยามมีที่ดินมากและอุดม เมื่อได้จีนซึ่งถูกอภัยภัยภัยกันมาช่วยทำงานต่างๆ ให้ เรารู้สึกว่าได้ใช้แรงงานนั้นเป็นประโยชน์ที่อยู่ ความสมบูรณ์ยังเพียงพออยู่ตราบใด ตราบนั้นก็ยังคงอยู่ในระยะที่ยังพอเอื้อเพื่อกันได้ แต่ครั้นคมนาคมดีขึ้น ชาวต่างประเทศเข้ามาสู่สยามมากขึ้น สยามได้มีการแลกเปลี่ยนสินค้ากับโลก การอยู่กินก็แพงขึ้นโดยรวดเร็ว การมีเงินใช้กลายเป็นความจำเป็นแห่งชีวิต เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมีค่าและของต่างประเทศที่นำใช้ก็ต้องใช้ ชื่อว่า การเศรษฐกิจอย่างใหม่ได้เข้ามาแทนที่อย่างเก่านั้นเอื้อเพื่อจึงแปลงรูปโฉมให้เป็นการแข่งขัน ซึ่งเราต้องตกเป็นล่าหลังสมัยทันที เพราะเคยอยู่ในระยะเอื้อเพื่อแห่งกลีกร (ต้องการผลไม่ในสวนใคร หักไม้เป็นขอไว้ที่โคนต้น แล้วเก็บเอาลูกไม้ไปเจ้าของก็ไม่ว่าอะไร) อยู่หลังๆ ก็มาเข้าระยะแข่งขันของพ่อค้าโดยไม่รู้ตัว และเปลี่ยนนิสัยไม่ทัน นิสัยเดิมก็ยังติดแน่นอยู่คอยแต่จะเอื้อเพื่อเกลียดกิลเลสแข่งขันอันลามก นี้เองเป็นคำอธิบายว่า เมื่อจีนเข้าแข่งเราในทางไรทำไมเราจึงยอมเล็กและปล่อยให้เขาทุกที่ไป

[๗]แล จีนที่มาเป็นขุนนางและเศรษฐีในเมืองเรา แต่ก่อนๆ ขึ้นชื่อกันว่า เมื่อแรกมาก็มีแต่ ปู่ก็กับหมวกกุ๊เลย (กันแดด) ติดตัวมา เวลานั้นการคมนาคมยังไม่สะดวก จีนที่มาสู่บรมโพธิสมภารก็คือชาวชนบทจากซัวเถาเป็นพัน แต่บัดนี้เราได้จีนทุกชาติทุกชั้น ตลอดจนพ่อค้าผู้มั่งคั่งและมีการศึกษาอย่างใหม่ด้วย

[๘] พันธุ์เจริญ เรื่องนี้ เรียกชาวสยามเลือดจีนว่า 'พันธุ์เจริญ' แต่ต่อไปพันธุ์เจริญจะต้องลาจากกันเสียแล้ว เพราะจีนมีภรรยาจีน การผสมเลือดกับไทยก็มีแต่จะสิ้นศูนย์ไป

[๙] ชุมชนุม ภาวะการเมืองอย่างใหม่ ที่ชาติใหญ่จะยอมให้ชาติน้อยตั้งอยู่รอด จะต้องการแต่ตลาดค้าขาย ไม่ต้องการดินแดน ประกอบกับความก้าวหน้าของสยาม อีสรรภาพของสยามแต่นี้ต่อไป นับว่ามันคงได้ แต่ 'ชาวสยาม' ภายหน้านั้นจะเป็นชาวสยามเดี๋ยวนี้อีกต่อไป หรือจะเป็นชาวสยามเลือดใหม่ที่เดี๋ยวเข้ามาแทนที่ นั่นก็แล้วแต่ว่าต่อไปใครจะเป็นผู้ชนะในเศรษฐกิจสงคราม และจำนวนคนที่กำลังเริ่มแบ่งกันอยู่แต่บัดนี้แล้ว

[๑๐] สามเลือด เลือดไทย เลือดจีน กับเลือดไทยเชื้อจีน หรือชาวสยามเลือดจีน ที่เรียกว่า 'พันธุ์เจริญ' ซึ่งเคยได้ผสมเคล้ากันมาแต่โบราณจนปรากฏเป็นธรรมเนียมแล้ว

[๑๑] จีนสยาม จีนที่เป็นเขยสยาม

[๑๒]กัน ความเป็นกันเองต้องการให้คลุกเคล้ากัน จึงต้องป้องกันการตั้งหมู่คณะอยู่คนละตำบลหรือคนละต่างหาก ถ้าเป็นชาวต่างประเทศก็พอยอมให้ได้ ฉะเพาะในกรุงหรือในเมืองใหญ่ๆ เมื่อเป็นการจำเป็น

[๑๓]ให้ มีสิทธิแห่งชาวเมือง **Citizenship** ควรให้เห็นชัดเจนดีกว่าเป็นชาวต่างประเทศเพราะเป็นเจ้าของบ้าน บัดนี้สิทธิเช่นนั้น เห็นชัดเจนอยู่แต่การมีสิทธิได้รับราชการทหารตามพระราชบัญญัติเท่านั้น ดูกลับเป็นการเสียเปรียบแทนที่จะได้เปรียบ ควรออกกฎหมายเรื่องสิทธิแห่งชาวเมือง **Citizenship Law** และเลิกความมงมายหลงถือความเสมอภาคจนชาวเมืองผู้แพ้ชาวต่างประเทศอยู่แล้วยิ่งแพ้นักเข้า และผู้ที่มีสิทธิจะเป็นชาวเมืองได้ก็กลับเลือกเอาข้างเป็นชาวต่างประเทศอยู่ในสยาม

[๑๔]เครื่องมือ การจัด ได้แก่การเลือกที่ ออกไปไต่สวนหรือเอนด์ให้ และรักษาทะเบียนที่จำเป็น เครื่องมือ คือ เครื่องมือของกสิกรนั่นเอง อุตุหนุนที่จำเป็นเพื่อให้ลงมือทำการเพาะปลูกได้ การวางระเบียบว่าอย่างไร การอุตุหนุนเพียงไร และการปฏิบัติระเบียบให้เป็นผลสำเร็จจริงต้องตกเป็นหน้าที่ของทบวงการอันหนึ่ง

[๑๕] ภาษี ภาษีชายโสดนี้ในยุโรปใช้กันแล้ว เป็นวิธีที่รัฐบาลด้อนให้ราษฎรมีครอบครัว เพื่อทวีสามะโนครัวของประเทศ เยอรมนีบัดนี้เก็บภาษีชายโสดหญิงโสดเท่ากับร้อยละ ๑๐ ของภาษีรายได้ที่เขาเหล่านั้นต้องเสีย

[๑๖]แล พระราชดำรัสเวลาเสด็จเยี่ยมโรงเรียนจีนต่างๆ ในกรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๔๗๑ ล้วนแสดงพระราชประสงค์ในนามของชาวสยามที่จะให้ไทยกับจีนรักใคร่เป็นกันเองสืบไป ดังได้เคยเป็นมาแล้วแต่โบราณกาล

[๑๗]นอก ในประเทศนอกประเทศ ภายใต้อำนาจทางเศรษฐกิจ ภายใต้อำนาจทางการเมือง

ต่อรอง

(อินทรวชิรฉัตร)

ทุ่งงามสนามม้า	พิศน่านุकरัน
มากผู้พินันชั้น	ชนะด้วยจะรวยหมาย
ม้าแข่งคะนองเต็น	ตล่แผ่นลำพองผาย
ถูกถ่วงประทุทุกกาย	กลทอนกำลังลอง
เรียก 'แอนดิแคป' แล	ผิจะแปลก็ 'ต่อรอง'
เพื่อผู้ประชันพอง	ชนะได้เสมอกัน
ต่อรองตำรับนี้	คุณมีมีมายหมัน
ให้อุปการอัน	จะเผยอเสมอภาค ^[๑]
แข่งเศรษฐกิจเขา	ชนะเรามีใช่ยาก
อดีตปัจจุบันหาก	ผลบ่งบสงสัย
รูกเงียบทำง่างาย	ธนถ่ายตะพิดไป
พวกเรากลสู้ได้	ก็จะไถลั้กระฎุมพี
หัตถกิจพณิชยการ	กสิการก็เริ่มมี
ยังราชการที่	ธุระเราจะเป็นนาย
การเมืองก็การเมือง	ธนเนื่องอำนาจหลาย ^[๒]
ยอมทราบตระหนักหมาย	บมิจำจะจาระไน
อันเศรษฐกิจสงคราม	ผิจะห้ามก็ไม่ไหว
สยามพันธุ์เจริญได้	รณภู์กำลังสยาม
เชิญตามสงวนเพื่อ	สุรเศรษฐกิจสงคราม ^[๓]
หญิงเงินจะต้องห้าม	บมิให้ระเห็จมา
เขยเงินจำแนกถิ่น	กสิสินประสงค์หา

บำเรอเสมอหน้า	ดูจว่าประชาไทย
คนไม่สมัครแล	ทุรชนก็ไม่ให้
จัดจ่ายกระจายใน	ชนบทกำหนดเทอญ
ตามครองจะต้องแจ้ง	ภยแห่งจำนวนเกิน ^[๔]
แก้กันมีหมั่นเมิน	เพราะมีมีดเสมีอนงม
หญิงเรามีไซ่เล่น	สุรเสนสยามสม
หัวเรงกำแหงมรย์	พิริย์กระทาชาย ^[๕]
ศึกษาสำเร็จดี	ดูจที่จำนงหมาย
รังแต่จะไ้ลาย	กรณียมาตา ^[๖]
เรื่อง 'พันธุ้เจริญ' อ่าน	ดูระวานแสวงหา ^[๗]
เสมอภาคสมัครคา-	รวะไ้บววยวัน
ห้ามเพื่อเสมอภาค	บมิห้ามมิเป็นธรรม
คู่แข่งมิควรกัน	ฤจะให้มลายสุนย์
การห้ามก็ต่อรอง	และประคองทวิคุณ
คู่แข่งบอาดูร	ดูจแบบ ณ เบื้องบรรพ ^[๘]
ชี้ไซ่อะไรใหม่	จะมีให้ละแบบธรรม-
นิยมเก่าและเคยกัน	ศตพรร- ษต่อติด ^[๙]
ถ้วนทุกประเทศมี	นิติธรรมพิเศษสถิต
จึงเกิดพิเศษสิทธิ ^[๑๐]	ศุภมิตรก็ย่อมยอม

[๑]เสมอภาค ม้าที่มีกำลังมากฝีเท้าจัด ก็ถูกถ่วงน้ำหนักมาก วิธีนี้จึงเป็นการต่อรองให้ม้าแข่ง ทุกตัวมีโอกาสชนะได้เหมือนกันหมด ทำนองเดียวกับการแข่งขันต่อรองหรือต่อแถมก็เรียก ของ ลอนเทนนิสที่คนฝีมือเก่งก็ได้รองเป็นลบ ๑๕ หรือ ลบ ๓๐ คนฝีมืออ่อนก็ได้ต่อเป็นบวก ๑๕ หรือ ๓๐

[๒] หลาย สำหรับเศรษฐกิจวิโบริมาณที่เงินเป็นทาส ผู้มีอำนาจทางการเมือง คือ พระราชาธิบดีเป็นผู้ ทรงเดชทรงฤทธิ์สิทธิ์ศักดิ์ คุณธรรมเหล่านี้ล้วนหาค่ามิได้ทั้งนั้น ราคาเงินเท่าไรๆ ก็แลกเอาไม่ได้ แต่เศรษฐกิจทุกวันนี้เงินเป็นนาย แม้ในทางการเมืองเงินก็เข้าไปตั้งอำนาจได้แล้ว รัฐบาลจะจัดการ อะไรก็ต้องอาศัยเงิน ไม่มีเงินของตัวเองก็ต้องกู้เขา ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ยิ่งการ ปกครองมีวิธีให้ราษฎรเลือกผู้แทน การเลือกนั้นก็ยิ่งต้องใช้เงินมากมายในทางป่าวประกาศแสดง ความคิด ความตั้งใจของหัวหน้าปาร์ตีให้ราษฎรทราบ เพื่อจะได้เลือกด้วยความรู้ดีไม่มงาย ยิ่งกว่านั้นเงินอาจช่วยบันดาลได้มากมายในการเลือกไม่ว่าเป็นรัฐบาลชนิดใดหมด เพราะแม้ถือเอา ความรู้ของคนเป็นสำคัญ ความรู้ตัวเองก็ต้องเรียนสำเร็จด้วยเงินเหมือนกัน เมื่อมาถึงการเงินเข้า แล้ว ชาวไทยจะสู้ต่างประเทศได้หรือ เว้นไว้แต่จะเอาชนะได้ทางเศรษฐกิจ

[๓]สงคราม คือชาวสยามเลือดจิ้นนั่นเองที่ได้เป็นทหารเอกเข้าต่อสู้ในสงครามเศรษฐกิจ เพื่อสู้ กำลังอิสรภาพแห่งประเทศของตน คือ สยามไว้ จึงควรตามสงวนพันธุ์เจริญอย่าให้ต้องสูญสิ้นไป เพราะเหตุความเปลี่ยนแปลงแห่งสมัยจะได้อาศัยเป็นหัวแรงสำหรับชิงชัยในเศรษฐกิจสงครามอันกล้า แข็งต่อไปในอนาคต

[๔]เกิน เวลานี้การหากินของจิ้นในกรุงผิดเข้า ไม่ใช่เพราะไทยแข่ง เป็นเพราะจิ้นต่อจิ้นแข่ง กันเอง จิ้นจึงกำลังกระจายออกไปหากินตามบ้านนอกมากขึ้นทุกที ทั้งในทางกสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชย์การ ถ้ามีระเบียบจัดเท่ากับตามปกครองอยู่เป็นทบวงการหนึ่งโดยฉะเพาะ จะเป็นการ ป้องกันภัยอันจะเกิดแต่จำนวนเกินได้ตีขึ้น เพราะมีเจ้าหน้าที่และมีจำนวนที่ซัดอยู่เสมอ ทบวงการ นี้ย่อมจะตรวจตั้งแต่ประตูเข้า ดังที่กรมตำรวจตรวจคนเข้าเมืองทำอยู่บ้างแล้วเดี๋ยวนี้ แต่ยังทำ ฉะเพาะเรื่องโรคเท่านั้น

[๕]ชาย การเป็นหัวแรง สำหรับไทยเราต้องยกให้แก่หญิงของเรา ถ้าจะหาคนที่อยู่เปล่า กแล้ว จะได้แต่ผู้ชายทั้งนั้น ไม่ว่าในตลาด ในโบสถ์ หรือในบ่อนวงไพ่ จะพบหญิงมากกว่าชาย ถ้าออกไป ตามบ้านนอกจะเห็นหญิงเกือบผูกขาดการหาบคอนทั้งหมด ถ้าในเรือมีหญิงคนหนึ่ง ชายคนหนึ่ง หญิงมักเป็นผู้แจวและชายเป็นผู้นั่ง อะไรที่ชายทำหญิงก็ทำด้วยทุกอย่าง (ดูในนา และใน มหาวิทยาลัย) แต่อะไรที่หญิงทำ ไม่จำเป็นชายจะทำได้ หญิงของเราขยันกว่าชายนั้นแน่

[๖]มาตา หน้าที่ให้เกิดพันธู์เจริญ เพื่อประโยชน์แก่ประเทศ หลึงของเราเมื่อได้รับการศึกษาแล้ว จะทำได้ดียิ่งไปกว่าแต่ก่อนเมื่อครั้งยังมิได้รับการศึกษาเสียอีก

[๗]หา กล่าวสำหรับเมื่อยังกระจัดกระจายเป็นบทๆ ไม่ได้พิมพ์รวมเป็นเล่ม

[๘]บรรพ์ เมื่อครั้งหญิงจีนยังไม่ข้ามทะเลมาเมืองไทย ชายจีนในเมืองไทยก็ไม่เคื่อดร้อหาภรรยาไทยก็ได้

[๙] ต่อติด ธรรมเนียมเคยกันมาแล้วหลายรอบร้อยปีติดต่อกัน

[๑๐] สิทธิ ส.ป.ร. อเมริกา มีนิติธรรมพิเศษใช้สิทธิออกกฎหมายห้ามไม่ให้ชาวตะวันออกเข้าไปตั้งหาเลี้ยงชีพในบ้านเมืองของเขา เพราะชาวตะวันออกอยู่กินได้ถูกกว่าชาวอเมริกัน ก็ยอมได้เปรียบในทางแรงงาน ญี่ปุ่นโกรธแค้นมาก เพราะคนญี่ปุ่นล้นเมือง ได้ข้ามไปตั้งภูมิลำเนาในอเมริกาเป็นที่พอใจอยู่แล้วก็มาถูกตัดหนทางเสีย นอกจากนั้นยังดูเป็นการดูถูกกันด้วยชาติกำเนิด และผิวกายด้วย ฟิลิปปินส์ ห้ามจีนไม่ให้เข้าไปตั้งเป็นปีกแผ่นอีก เว้นแต่ผู้ได้อยู่มาแล้วหรือผู้ได้รับอนุญาตพิเศษ การทำด้วยเลือกที่รักมักที่ชังเช่นนี้ ทำด้วยอาศัยสิทธิพิเศษเพื่อปฏิบัติให้เหมาะแก่นิติธรรมของประเทศซึ่งบังคับให้ต้องทำเท่านั้น

รูกเจียบเจียบ

Peaceful Penetration

(กลอน ๘)

เสียดายลุ่มนที่ยังซีเกียง
เราตั้งราชธานีที่กรุงปา
กะต่องเดชานูภาพทราบถนัด
ว่าราชวงศ์เฮียทรงพระนามก็
ราชทูตมงตู่สู่นคร
คือเศษสี่ร้อยยี่สิบแปดมา

เคยเป็นเวียงโบราณนานักหนา
อยู่เป็นผาสูกได้หลายพันปี
จากประวัติกาลเก่าเล่าถ้วนถึ
เจริญราชไมตรีที่กรุงปา
แต่ครั้งก่อนพุทธกาลพันปีกว่า
นับเดียนนี้เกือบห้าพันปีเต็ม

รูกเจียบเจียบ คำรบแรก

สมัยก่อนพุทธกาลไม่นานนัก
เพื่อนบ้านบาคยากหน้อยค้อยและเล็ม
เราไม่ชอบขันแข่งแย่งกันกิน
หาดินแดนแสนอุดมถมข้าวปลา
การอพยพเป็นไปหลายร้อยปี
นครลูงกรุงปาชาตาร้าย

จีนทะเลลักลักแหล่งเราแข่งเข้ม
ทั้งเป็นเข็มค้อยฝนจนเราระอา
จึงทิ้งถิ่นเสาะทางอย่างเสือป่า
ได้ลงมาหนานน้อยค้อยสบาย
จนศตวรรษที่สี่จึงสุดสาย
ต้องศูนย์หายกลายเป็นเมืองจีนไป

รูกเจียบเจียบคำรบ สอง

ไทยที่ลาลงมาเป็นกลุ่มกลุ่ม
กระจัดกระจายเป็นหลายแคว้นเจ้าไทย
เมืองหนองแสนั้นแน่ฮุนหนาได้
พุทธศกตกพันพรรษกาล
เขตต์สยามนามสิบสองจุไทย
มีเมืองขึ้นในทิเบตเดชไม่เบา

ได้ควบคุมตั้งบ้านเมืองน้อยใหญ่
ตลอดในฮุนหนา อาสซิม ซาน
ได้เป็นใหญ่ยิ่งพระยามหาสาร
ประดิษฐานอาณาจักรน่านเจ้าเรา
สิบสองพันนาไสร้ก็รวมเข้า
ไอน่านเจ้าจักรพรรดิเขตชาติไทย

แต่เราไปถึงไหนจีนไปนั้น	สมเป็นกันเองแท้แต่ไหนไหน
กรุงน่านเจ้าจีนเข้ามาเต็มไป	เสือป่าไทยก็ไม่ทิ้งการเดิรทาง
ตั้งแต่ศตวรรษซัดสิบห้า	ตลอดมาจนสิบเจ็ดไม่เสร็จสร้าง
สิ้นชื่อเสียงจักรวรรดิในระวาง	จึงน่านเจ้าเราจางเลยเป็นจีน
หมอดอคอดตรวจฮุนหนาล้าเสฉวน	พบผู้ไททั่วถ้วนทุกทิศถิ่น
มีเจ้าฟ้าเสื่อมอาณาภาพสิ้น	เพราะทั้งคนทั้งแผ่นดินจีนเป็นจอม

รูกเจียบเจียบคำรบ สาม

เศษเหลือจากน่านเจ้าคือเราสยาม	ดำรงความอิสระชนะขอม
ชิงละไว้สุโขทัยไม่ย่อยอม	แล้วดุ่มด้อมลงใต้ได้ทะเล
พบเพื่อนจีนเจนสำเภาเข้ามาค้า	ได้สมาคมใหม่ไม่ห่างเห
ขนสินค้าขนคนเข้าปนเป	แต่ประเพณีห้ามหญิงตามมา
ชาติพี่น้องสองพระสมอบรมเลือด	ไม่มีเหือดหายรักกันนักหนา
ได้พันธุ์เจริญดำเนียรประเทศมา	สู่ความผาสุกสวัสดิ์ศิวิลียส์ต์
บัดนี้ลี้มีกำปั่นหม่นขนส่ง	มากและถึกว่าลงสำเภาได้
ธรรมเนียมหญิงกริ่งสมุทรก็หมดไป	เพื่อนเราไหลฝรั่งพรมีคู่มา
ตั้งเมืองบ้านเหมือนกาลนานครั้งโน้น	เข้ารับโอนการงานอย่างหาญกล้า
นิสัยเก่าเขาไม่พร่องต้องบูชา	เราเสือป่าจนมุมเป็นกระดุมพี
จะลงเอยอย่างไรใครจะบอก	สยามดอกจักอยู่เฟื่องฟูศรี
ชาวสยามถามได้ใครจะมี	หมายหลีกหนีเชิญอ่านเรื่องพันธุ์เจริญ

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๑

อดีต :

(จาก ไชนา วิคลี วีวีว) จีนเข้าแมนจูเรีย

จีนมิได้เพิ่งเข้าตั้งหลักฐานในแมนจูเรียในเร็วๆ นี้ ได้เริ่มมาก่อนคริสตศักราช แต่สมัยที่เข้าไปตั้งเป็น
ปักแผ่นได้มากนั้นตกสมัยที่ชาวยุโรปเข้าไปตั้งในอเมริกา ความปั่นป่วนทางจีนหนีเนื่องจาก
สงคราม ที่ลงสุดท้ายพวกแมนจูชนะจีน ราชวงศ์ชิงได้ตั้งรัฐบาลแมนจูขึ้นครอบครองประเทศจีน เมื่อ
ค.ศ. ๑๖๔๔ เป็นต้นเหตุในเวลานั้น จุดความปั่นป่วนในเวลานี้เป็นต้นเหตุให้จีนพากันอพยพเข้าไป
ในแมนจูเรีย..... ค.ศ. ๑๗๗๖ พระเจ้าเจียนหลงได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาห้ามมิให้จีนเข้าไปอยู่ใน
มณฑลคีริน ซึ่งเป็นหนึ่งในสามมณฑลที่รวมเข้าเป็นแมนจูเรีย

แต่ความพยายามของรัฐบาลแมนจูในอันจะกันจีนมิให้เข้าไปในบ้านเมืองของพวกเขาแมนจูก็ดี ความ
ต่อสู้ของพวกเขาแมนจูชาวพื้นเมืองก็ดี หาเป็นผลสำเร็จไม่ ดำนวนเรื่องพวกแมนจูเพียรจะรักษา
บ้านเมืองของตนเพื่อชาติของตนนี้ เป็นเพียงตำนานขมขื่นแห่งความพ่ายแพ้แก่ชาติที่มีชัยเท่านั้น
ในต้นรัชสมัยแห่งพระเจ้าเถากวง (๑๘๒๑-๑๘๕๑) ตรงกับสมัยที่ชาวยุโรปเข้าอเมริกา มีจีนไป
ตั้งอยู่ตามลุ่มแม่น้ำเสียว และแม่น้ำซุงการีบ้างแล้ว เมื่อเกิดกบฏไต้เผิงซึ่งเชื่อกันว่าคนได้เสียชีวิตตั้ง
๒๐ ล้าน พวกจีนก็พากันหนีร้อนไปพึ่งเย็น ท่วมเทกันเข้าไปในแมนจูเรีย แยกเอากิจการทั้งปวงจาก
มือพวกแมนจูราวกับเหยี่ยวจิกคร่าอาหารฉะนั้น กรุงมุกเต็นซึ่งเป็นนครหลวงของชาติแมนจูก็
กลายเป็นกรุงจีนไป.....

ทุกวันนี้ภาษาแมนจูเลิกเป็นภาษากลางเสียแล้ว เพราะภาษาจีนเข้าไปแทนที่ พวกแมนจูทุกคนพูด
ภาษาจีนได้ ในจำนวนสำมะโนครัวแห่งแมนจูเรีย ๒๕,๐๐๐,๐๐๐ คนนั้นเป็นจีน ร้อยละ ๙๐ การ
รุกเจียบเจียบของจีนได้ขับชาวพื้นเมืองให้เตลิดกลับไปยังแดนมองโกลเลีย หรือมีฉะนั้นก็กลายเป็น
จีนไปหมด

*ปัจจุบัน :

อนาคตของประเทศพม่าจะถูกเจียบเจียบโดยชาวอินเดีย และจีนหรือ
เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้มีการประชุมประจำปีของมหาวิทยาลัยกรุงย่างกุ้ง ที่หอ
อภิเชก ท่านเซอร์ชาร์ลส์ อินเนส นายกแห่งมหาวิทยาลัย ผู้สำเร็จราชการประเทศพม่าเป็นประธาน
ได้มีการให้ปริญญาและแจกประกาศนียบัตร รวม ๑๘๑ ชื่อ และได้ให้เหรียญเงินของท่านลอร์ด
เออร์วิน อุปราชแห่งอินเดียแก่มองถิ่น เป็นรางวัลสำหรับการแต่งเรื่อง "ซิติเซ็นชิป"

ในสุนทรพจน์ที่ท่านเซอร์ ชาร์ลส์ อินเนส กล่าวในที่ประชุมนั้น มีความสำคัญข้อหนึ่งที่สะกิดใจเรา
ชาวสยาม คือท่านกล่าวว่า "ไม่ว่าจะไปที่ไหน (หมายความว่าในย่างกุ้ง) ก็เห็นแต่รอยรูกเจียบเจียบ
ของจีนผู้ขยัน กับแขกผู้ขยันไม่น้อยกว่าจีน ทำให้ต้องนึกถึงอนาคตแห่งประเทศพม่าว่า จะเป็น
อย่างไรหนอ พม่าจะสามารถรักษาชาติและอารยธรรมอันเป็นของตัวเองไว้ได้หรือไม่ หรือว่าจะถูก
จำนวนล้านที่ท่วมเทเข้ามาทั้งทางตะวันออก (คือ จีน) และตะวันตก (คือ แขก) รุกเจียบเจียบอย่าง

ซ้ำๆ ทีละน้อยๆ แต่แน่นอน ข้าราชกรชาวอังกฤษทุกคนผู้รับราชการอยู่ในประเทศพม่าคงจะว่า-
เดชะพระเจ้าช่วย ขออย่าให้ต้องเป็นดังนี้เลย- แต่ผู้ที่จำตอคำถามนี้ได้ชัดเจนคือ ชาวหนุ่มหญิงสาว
ของพม่าเอง และข้าพเจ้า (คือ เซอร์ ชาลส์ อินเนส) หวังและเชื่อว่า มหาวิทยาลัยนี้จะช่วยให้หนุ่ม
สาวเหล่านั้นแสวงคำตอบที่เป็นทางพึงปรารถนาได้”

สยามยังคงยั้งช้าที่บัดนี้ยังห่างแยกอยู่มาก แต่ก็จีนพวกเดียวไม่พอหรือ รัฐบาลอังกฤษในพม่าไม่
รังเกียจแยก เพราะพม่าเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย และรัฐบาลอังกฤษไม่เกลียดจีน เพราะจีนเป็น
พลเมืองที่ขยันและดีมากเมื่อได้สิทธิเป็นขาวนาครแล้ว ดูจีนที่สิงคโปร์ ปีนัง และมะลายู อังกฤษ
ชาวประเทศพม่าในอนาคต จะคงเป็นพม่าอยู่ หรือจะกลายเป็นจีนหรือแขก หรือปนกันทั้งสองชาติ
สามชาติ ก็จะไม่แปลกอะไรสำหรับรัฐบาลอังกฤษผู้เป็นเจ้าของ ขอให้คนพวกนั้นคงเป็นชาวประเทศพม่า
หรือมณฑลหนึ่งแห่งอาณาจักรอินเดียอยู่ก็แล้วกัน แต่สำหรับประเทศสยาม ความปรารถนาเป็น
คนละรูปทีเดียว

อึ้งยี้

(กลอน ๘)

การถือชาติช่วยกันฉันร่วมชาติ
เงินสามารถมากไม่แพ้ใครหมด
ยามคว่ำบาตร^[๑]ชาติใดไม่ละลด
ราวกับมดแดงแร่เข้าร่วมกัน
จะด้วยความเต็มใจหรือไล่ต้อน
แต่การค่อนข้างจะจัดเขาจัดสรร
จึง 'บอยคอตต์'^[๒] เป็นศัสตราหน้าครั้นครัน
ชาติสำคัญก็ต้องคิดก่อนผัดใจ^[๓]
เมืองเราไกลนักหนายังมาถึง
ของญี่ปุ่นจินหาพึ่งแต่ต้องไม่
รัฐบาลต้องตามห้ามปรามไว้
เพื่อมิให้เมืองไทยกลายเป็นจีน

อึ้งยี้เข้ามาทางการเมือง

อันวิธีอึ้งยี้นี้มีมา
แต่โบราณปรัมปรา^[๔] เป็นนิจศีล
ผู้ไม่ทราบห้วนอนและปลายตีน
ขึ้นตัดสินปะปะมตีคะมา
ตำรวจว่าอึ้งยี้ความอาชญา
ฝรั่งว่า 'โมเตอร์น แนชะแนลลิซึ่ม'^[๕]
ชาวบ้านเห็นเป็นทางทารุณกรรม
ยุโรปเห็นเป็นธรรมทางการเมือง
ถ้ายังเข้าก็ไม่เข้าก็ใจดำ
อึ้งยี้ทำพิษใหญ่ไม่ได้เรื่อง
เล่นวิธีมวยหมูสู้หมดเปลือง
ใช้เป็นเครื่องมือจะจัดทุกนัดไป

อึ้งยี้เข้ามาทางรุกเจียบเจียบ^[๖]

จะจัดแบบ 'บอยคอตต์' ยอดอาวุธ
ขั้นที่สุด 'รุกเจียบเจียบ' ก็ใช้ได้
เราก็ถูกเข้าแล้วแล้วเมื่อไร
แต่ไม่ค่อยสนใจก็จำจน
โรงเรียนซื้อพันธผักกาดมาเพาะปลูก
จีนซื้อถูกกว่าไทยให้ฉงน
ยามส่งผักถึงตลาดประหลาดลัน
จีนซื้อคนไทยราคาถูกกว่าพอ
นี้เรื่องจริง^[๗] มิใช่อิงนิยายเล่า
เราโดนเข้าทั้งขึ้นทั้งล่องหนอ
การซื้อขายจะหมายหลักจิ้นก็
เหมือนเด็กหลัก ก.ข. ไม่เอาการ
ลูกจ้างไทยจิ้นใช้จำเป็นเช่น
เสมียนโรงจำนำเห็นเป็นแก่นสาร^[๘]

ลูกจ้างจีนเราใช้เพราะได้งาน
หาบขนมจีนไทยเราไม่ว่า^[๑๑]
งานของเราเงินของเราเชิญเอาไป
คนต่างด้าวเข้ามาพึ่งอาศัย
เจ้าของบ้านเจ้อจางฐานเอ็นดู
ขนมไทยไทยขายเงินไม่ซื้อ
เสียงแหบหวนชวนซื้อ 'ล้าอบไทย'
เราปล่อยแข่งแย่งงานชั่วคราวสมัย^[๑๒]
นี้การคืนก่อนยากหากจะมี

พอเอาการเสมอภาคไม่ยากใจ^[๑]
ยิ่งของมาแต่่นอกยิ่งดีใหญ่
ศิวิลิสต์อยู่ที่เมืองเราเฟื่องฟู
ให้ช่วงใช้เช่นนี้ก็ได้อยู่
เมื่อเสียรู้แขกเราสิเคราะห์ใจ
แต่หาบเร่ชิงอ้อขายเราได้
นอกปราศรัยในเวยะพอเหมาะดี^[๑๑]
เมื่อต่อไปกลับคืนจึงควรที่
เพราะอึ้งยี้เป็นกำแพงแข็งแรงแล้ว

สรรเสริญคุณธรรมของจีน

ข้าขอน้อมคำนับรับบูชา
มีเลือดแรงแข็งแกร่งการคล่องแคล่ว
บัดนี้คนมิใช่น้อยสี่ร้อยล้าน^[๑๓]
รักษาคุณเค็มไว้ไม่อากุล
เพิ่มทั้งถิ่นเพิ่มทั้งคนกล่นพิภพ
แม้ภัยขาว^[๑๔]ผ่าวเซี่ยเป็นไรมิ

ว่าจีนสามารถเหลือสืบเชื้อแถว
เผ่าพันธุ์แผ้วพ่วงพิทิวคุณ
ตั้งหลักฐานสงวนถิ่นไม่สิ้นศูนย์
ค่อยเพิ่มพูนพงศ์พันธุ์หลายพันปี
ใช้เชิงรบรุกเจียบเจียบไม่อิงมี
คำโตเกินปากที่จะฮุบกิน^[๑๕]

อึ้งยี้เพาะความรู้สึกเพื่อคณะ

ทั้งมิใช่โตเปล่าไม่เข้าเรื่อง
คุณคณะช่วยคณะชนะชิน
ชมส่วนตัวให้สั้วราวจันทร์แรม
บริเตนได้อาศัยปัจจุยนี้
เกรตบริเตนเป็นฉะบับตำรับงาม
ชาวบริเตนไปที่ไหนไม่ซ้ำพลัน

เป็นชาติเปรี๊ยะทางอึ้งยี้ที่รักถิ่น
เลยเป็นศิลป์เอกเสกสามัคคี
ไปจำแถมทางคณะประเสริฐศรี^[๑๖]
จึงสู่ที่จักรพรรดิปัจจุบัน^[๑๗]
ปกครองตามใจราษฎรสิทธิขาด^[๑๘]ชั้น
ตั้งสมุสรที่นั่นทุกแห่งไป

เงินของเราเข้าที่ไหนต้องให้มี

สมาคมอั้งยี่ให้จงได้

วิธีเชื่อมสามัคคีชี้ช่องช่วย

เท่ากับใหม่ล้วนแบบที่แยกกาย

เรารู้จักแต่อั้งยี่อย่างชี้ซ้ำ

เปรียบเหมือนผ้าแห่งมณีมีค่าหลาย^[๑๔]

เอสปริตต์ เดอะ คอร์ป^[๒๐] ก็อธิบาย

ว่าให้หมายส่วนคณะขณะตน

ไทยเป็นชาติมองโกเลียนเหมือนจีนแต่ไม่ได้ปักแผ่นเช่นจีน

เราเป็นชาติพี่น้องมองโกเลียน

แต่ไทยเปลี่ยนร้อนระระหระหน^[๒๑]

ทิ้งถิ่นฐานงานอ่อนก่อนข้างชน

ไม่ฝึกฝนอนามัยให้ไทยทร^[๒๒]

คุณธรรมล้ำล้นทางส่วนตัว^[๒๓]

การรวมหัวขาดชั้นจนปนปี

ท่านปลุกใจด้วยให้เกิดวิธี

เสือป่ามีลูกเสือสืบเชื้อมูล^[๒๔]

เพื่อต่อไปคนไทยได้เฟื่องฟู

สมเคยคู่กับจีนไม่สิ้นศูนย์

เราช่วยท่านแก้ไขให้สมบูรณ์

พอเพิ่มพูนโชคสยามความเป็นไทย

เลิกดูถูกอาเซียเสียสักที^[๒๕]

และเอาอย่างอั้งยี่ที่ใช้ได้

จะได้ไม่ถูกหัวเราะเยาะต่อไป

สยามใหม่ไทยอยู่คู่จีนเอย

๒๖ พศจิก. ๗๑

[๑] คำว่าบาตร เป็นศัพท์อารามิก หมายความว่าตักความเกี่ยวข้อง ไม่คบค้า มาจากวิธีที่ภิกษุคว่ำบาตร ไม่ยอมรับบิณฑบาตหรือสิ่งของที่ศิษย์หรือผู้นับถือให้ เพราะเหตุผู้นั้นประพฤติดีควรได้รับการลงโทษถึงเพียงนั้น

[๒] บอยcott เป็นการคว่ำบาตรทางสมาคมหรือพาณิชย์ เช่น จีนบอยcottสินค้าญี่ปุ่น ไม่ยอมซื้อหรือขายสินค้าญี่ปุ่น ศัพท์นี้บัญญัติขึ้นจากชื่อของกัปตันบอยcott ผู้ถูกชาวบ้านคว่ำบาตรไม่คบค้าด้วยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๓ วิธีบอยcottของจีน มีเจ้าหน้าที่ออกชี้แจงห้ามปราม และลงทำก็ใช้อำนาจลงโทษเอาตามชอบใจ ในบรรดาผู้ประพฤติดี การปิดร้านของจีนในกรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๓ ก็เป็นการบอยcott คือไม่ยอมค้าขายกับใครๆ หหมด พวกชาวร้านที่ไม่

อยากปิดเพราะขาดทุน ก็จำใจต้องปิดเพราะกลัวอำนาจมืด และเมื่อพากันเปิดร้านตามประกาศ
ของรัฐบาล ก็เพราะเชื่อว่ารัฐบาลสามารถคุ้มครองให้ตนปลอดภัยได้

[๓]ผัดใจ เมื่อจีนเข้าคร่ำเขตต์ชาวต่างประเทศในเมืองหันเค้าคราวที่แล้วมานี้ (พ.ศ. ๒๔๖๙)
นานาชาติได้แสดงความอดเอาเบาสู้อ ทหารอังกฤษได้ทนนั่งดับโทสะในเวลาที่ถูกกรรมกรจีนยั่ว
เป็นอาการซึ่งแต่ก่อนนี้จะมีไม่ได้ อนึ่ง นายพล ส.ด. บัตเลอร์ ผู้ควบคุมกองทหารอเมริกันไปในการ
จลาจลคราวเดียวกันนั้นกล่าวว่า เขาได้รักษาชีวิตและทรัพย์สินสมบัติของชาวอเมริกันรอดได้ด้วยไม่
ต้องทำอะไรเลย เขาทราบดีว่าความประสงค์ของอเมริกาในเรื่องเมืองจีนคือจะไม่เข้าไปยุ่งด้วย เขา
ก็ได้ทำหน้าที่ของเขาสำเร็จด้วยการไม่เข้าไปยุ่งนั้น เมื่อจีนต้องการอำนาจขึ้นภาษีโดยด่วนปลาย
พ.ศ. ๒๔๗๑ ทุกชาติก็พากันยอม ยังการทำสัญญาใหม่เล็กสัญญาเก่าที่ไม่เสมอภาค เล็กอำนาจ
ศาลกงสุล เล็กใช้กฎหมายต่างประเทศในดินแดนจีน **Extraterritorial rights** จีนก็จะเอาให้ได้ตั้งใจ
เสียงของรัฐบาลต่างประเทศอ่อนลงทุกที ผิดกว่าแต่ก่อนมาก เพราะเหตุที่มาแลเห็นกันว่า
ความรู้สึกของประชาชนในเรื่องอธิปไตยของชาติ เมื่อได้ปรากฏแก่ชาติใดแล้ว ย่อมเป็นกำลังใหญ่
แห่งชาตินั้น แม้มหาประเทศก็ไม่ประสงค์จะกีดขวางหรือทำตามชอบใจ ดังเมื่อครั้งประชาชนยังคุม
กันไม่ติด หรือยังหลับสนิทอยู่

[๔] ปรีมปรา เล่าสืบๆ กันมา

[๕]ซั่ม ความรู้สึกของชาวเมืองในเรื่องอธิปไตยแห่งชาติของตนตามนิยามแห่งสมัยปัจจุบัน เช่น
อำนาจกฎหมาย อำนาจศาล และอำนาจเก็บภาษีอากร เป็นต้น

[๖] รุกเจียบเจียบ **Peaceful Penetration** ดูเรื่องรุกเจียบเจียบ

[๗]เรื่องจริง เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรมแรกตั้งขึ้นในที่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลง
ปลายต้องอาศัยเงินที่เช่าที่ของมหาวิทยาลัยทำสวนผัก เป็นผู้ซื้อเมล็ดพันธุ์ผักกาดสำหรับเพาะปลูก
ให้โรงเรียน และเป็นผู้ขายผักของโรงเรียนด้วย

[๘]แก่นสาร พระราชบัญญัติโรงจำนำบังคับให้ต้องทำบัญชีเป็นภาษาไทย โรงจำนำจึงต้องใช้
เสมียนไทย

[๙]อยากใจ คนทำสวนเราใช้เงินมาก เพราะทำงานเปลืองกว่าไทย เด็กในบ้านเราก็ชอบใช้เด็ก
จีน เพราะค่าจ้างเดือนละ ๓-๘ บาท ใช้ได้สารพัด เด็กพวกนี้อยู่กับไทยได้เรียนภาษาไทย รู้ความ
ต้องการของคนไทย พอโตน้อยก็ไปทำงานอื่น เราไม่เลือกชาติเลยในการใช้ลูกจ้าง แต่เด็ก
นักเรียนช่างไม้ของเราออกจากโรงเรียนแล้วหางานทำไม่ได้ เพราะลูกจ้างตามโรงช่างไม้ต่างๆ เขา
ใช้เด็กจีนใหม่ทั้งนั้น นับว่าถูกกว่าได้งานมากกว่า ซึ่งเป็นความจริงเสียด้วย และแก้เก้อเงินก็บังคับได้
ง่ายกว่าเด็กไทย โรงเรียนอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯ จึงจะขึ้นยากหน่อย

[๑๐]ไม่ว่า ถ้าสังเกตจะเห็นว่าชาวบ้านต้องการเลือกขนมเท่านั้น ไม่ต้องการเลือกว่าใครเป็นผู้ขาย เราชินเสียแล้วในการซื้อของต่างประเทศ จึงเลยไม่เลือกว่าใครจะขายของของเราด้วย แท้จริงเราเข้าร้านต่างประเทศสนิทกว่าเข้าร้านไทยด้วยซ้ำ

[๑๑]ดี กรรมกรจีนถูกกรรมกรไทย และก็มีเหตุสมควรจะถูกด้วย เงินขายของยิ้มแย้มผูกไมตรีกับผู้ซื้อตามหน้าที่ของผู้ขาย แต่ก็อดกระหยิ่มในใจได้หรือว่า 'นี่หม้ออ้วนๆ ของอ้าวทั้งนั้น'

[๑๒] สมัย คือสมัยหัวต่อ หรือใหม่ต่อเก่า ที่เรากำลังกลับตัวไม่ทัน สยามเปลี่ยนไปเพราะโลกเข้าท่วม ทำให้คนไทยล่าหลังสมัยทันที ดูบทว่าด้วย 'โอสถ ๔ ขนาน'

[๑๓]ล้าน ไทยกับเงินเป็นมองโกเลียนด้วยกัน เก้าแก่มาด้วยกัน เวลานี้เงินมีสามะโนคริว ๔๐๐ ล้าน มีประเทศจีนโตเทียมเท่าทวีปตั้งเป็นปีกแผ่น ไทยมีปีกแผ่นแต่สยามเท่านั้น ซึ่งมีสามะโนคริวเพียง ๑๑ ล้านครึ่ง ไทยนอกนั้นกระจัดกระจายอยู่ในเมืองจีน ในแอสแซม และพม่าเหนือ ถ้าจะรวมกันก็ไม่ถึงครึ่งของจำนวนเงิน

[๑๔] ภัยขาว หมายถึง ภัยเกิดแต่การแผ่อำนาจเขตต์ของชนชาติยุโรป

[๑๕]กิน กล่าวกันว่าถ้าเรายุงเหมือนจีน สยามคงตกเป็นของคนอื่นอย่างเพื่อนบ้านของเรา ทั้งหลายนานแล้ว แต่จีนจะยุงเท่าไรก็ไม่เป็นไร เพราะปากใครจะโตพอที่จะกล้ำสุบเอาประเทศจีนทั้งประเทศได้

[๑๖]ศรี ตรงกับคำสั่งสอนของเสื่อปาที่ให้ถือ 'ประโยชน์คณะ' เป็นใหญ่กว่าประโยชน์ตน

[๑๗] ปัจจุบัน **British Empire** ซึ่งพระเจ้ากรุงบริเตนดำรงตำแหน่งพระเจ้าจักรพรรดิ

[๑๘]ขาด ประเทศอังกฤษปกครองด้วยปาลิอเมนต์ ซึ่งราษฎรเลือกผู้แทนเข้ามาเป็นชุมนุมสภา ราษฎร ส่วนสภานางเป็นแต่กำกับคณะการเมือง คณะใดชนะ พระเจ้าแผ่นดินก็ทรงตั้งหัวหน้าของคณะนั้นในสภาราษฎรเป็นอัครมหาเสนาบดี คุมชุดเสนาบดีของตัวขึ้นเพื่อขอพระราชทานให้พระเจ้าแผ่นดินทรงตั้ง แล้วเปลี่ยนชุดกันไปตามคราว กฎหมายทุกอย่างพระเจ้าแผ่นดินทรงเซ็นแต่ที่ทั้งสองสภาได้ร่างขึ้นเห็นชอบด้วยกันแล้วทั้งนั้น

[๑๙]หลาย เพ็ชรเป็นของมีราคายังอาจมีฟ้าทำให้ราคาตกไปบ้าง

[๒๐] เอสปรีต์ เดอะ คอร์ป ศัพท์ภาษาฝรั่งเศส หมายถึงคำสั่งสอนของเสื่อปาที่ให้นึกถึงการคณะเป็นใหญ่กว่าการส่วนตัว ทำนองที่อังกฤษใช้ศัพท์กีฬาว่า **Team work** คือต่างทำหน้าที่ของตนเพื่อเอาชัยทั้งสำหรับ เช่นผู้เล่นในสนามฟุตบอล ไม่ใช่ต่างคนต่างแบ่งรัศมีของตนซึ่งทั้งสำหรับของตนไม่อาจชนะ

[๒๑]ระหะหน ไทยถูกรุกเจียบๆ ทิ้งถิ่นร้อนร่อยู่เสมอ จึงไม่ตั้งหลักฐานบ้านเมืองเป็นปีกแผ่นได้เช่นจีน ดูบทรุกเจียบเจียบ

[๒๒]ทวิ ไทยก็มีลูกตกไม่แพ้จีน แต่เด็กตายเสียมาก เข้าใจว่าวิธีคลอดบุตรของจีนยากจนที่ให้ผู้เจ็บครรภ์อยู่คนเดียวจนคลอดดีกว่าวิธีให้หมอดำแย้มและเข้ามายุงอย่างของเรา วิธีจัดสกุลของจีนก็น่าจะช่วยมาก จีนมีคำใช้หน้าชื่อบอกชั้นญาติ เช่น คอ-ซิมบี้ ดังนั้น ชั้นญาติที่ไม่ควรแต่งงานกันให้ผิดทางวิทยาศาสตร์ คำนั้นก็ช่วยเตือนให้รู้ไว้

[๒๓]ส่วนตัว เราใช้คุณธรรมทางส่วนตัวมาก ความช่วยเหลือกันสนิทซึ้งซำกับเจ้าป่ากับนายการปกครองก็เลื่อมใสทางพ่อบ้าน พ่อเมือง **Patriarchal** แม้การทำบุญก็หมายเพื่อตนได้บุญเอง สิทธิต่างๆ ที่เราเข้าคุ้มครองยังเป็นสิทธิส่วนตัวแทบทั้งหมด โมเดิร์นแนชแนลลิซึม ของเรายังไม่เกิดแพร่หลาย

[๒๔]มูล ทั้งเสือป่าและลูกเสือเกิดในต้นรัชกาลที่ ๖

[๒๕]สักที่ วาหะที่พูดติดปากกันมาแต่เดิมว่า 'ตีหัวหมาปาหัวเจ๊ก' ก็ควรเลิกเสียที่จะดีกว่า

พระของเรา

เราสืบสาโลहितจากบิดา จึงเกิดภาระเจ้าทางเชื้อสาย
ต้องไหว้เจ้าเข้าอัยยี่อันตราย ได้ชื่อชายสะตวกพวกเดียวกัน
ยิ่งเคยไปเมืองบิดา กลับมาด้วย ก็ยิ่งช่วยให้รู้จักรัก
แน่นมั่น พบปู่ย่าอาตุงยังเหยงครัน ล้วนผูกพันเพิ่มการ
ประสานรัก

ถึงไม่ข้ามสมุทรประคองว่า การศึกษาอบรมก็แรงหนัก
ทางชนกนั้นเห็นจำเป็นนัก ชนนี้สุมิพักจะตัดทาน
ถึงได้พ่อแม่ไม่มีพิถัน หรือได้แม่แข็งขันเข้าต่อต้าน
ก็ยังมั่งยังวิชาการ คอยประสารรักเราให้เข้าทาง
คือ พาณิชย์, กิจศึกษา, สมาคม, ธรรมเนียม, ๐ แนว
ประหยัด, ๒ วัตรต่าง ๆ เช่นถือชาติกำพิชไม่จัดจาง จึง
เหมือนอย่างอัยยี่ฉะนแล

เมื่อเหตุการณ์บ้านดาลตั้งพรรณนา ก็จะให้เอาตมาเป็น
ใครแน่? เป็นครั้ง ๆ หรือเป็นหนึ่งอย่างแน่แท้ ไปข้างพ่อ
หรือข้างแม่แต่ทางเดียว?

ธรรมเนียม ๐ รวมเนือม
แนวประหยัด ๒ หมายเอาความว่า อิคอนอมิก

อนิจจาเกิดมาเป็นมนุษย์ พ่อแม่ดู ๑ วัณณะ ที่ขัดเหนียว
ต้องนับถือ เท่ากัน มั่นคงเจียว เพื่อกลมเกลียวกลอยฤดี
ชั่วชีวิต

อันบ้านเมืองอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก ถิ่นเกิดใครใครอยาก
สงวนสิทธิ์ สยามเป็นของเราเราต้องคิด บำเพ็ญกิจชาว
สยามตามกรณี

อาชีพเรา, บ้านเรา, ชีวิตเรา, ล้วนถือเอาสยามเป็นถิ่นที่
ใครจะหวงจะกันนั้นไม่มี ขอเสียที่เอะอย่าหลงงมเงอะ

ใครไม่เข้าหลักเกณฑ์เช่นยุบล เขาเป็นคนต่างตัวช่าง
เขาเออะ สยามของชาวสยามอย่าตามเออะ ใครขึ้นต้น
คนนั้นเออะเออะเอง เอย